

***Folklórna skupina PRASLICA
oslavuje neuveriteľných 50 rokov svojej existencie.***

Všetko sa začalo len tak – neplánovane a nevinne. V snahe oživiť tradície predkov som 1.mája 1965 s pracovníkmi vtedajšieho MNV, zorganizovala cca 100 člennú skupinu, ktorá v sprievode - znázorňujúcim „Kozárovskú svadbu“ - prezentovala kroje a piesne z Kozároviec. Z truhlíc sa oprášili kroje a spevu nebolo dost' ani po návrate z Levíc. Krásu krojov a lúbezné piesne mnohým počarili, no najviac mne a priznám sa, že som od tohto okamihu neprestala premýšľať, ako toto bohatstvo našich predkov zúročiť. Spolu s niekol'kými ďalšími nadšencami sa mi podarilo strelíť užšiu skupinku mladých ľudí a nacvičiť prvé „Priadky“. Podľa tejto scénky, obsahujúcej zvyky, piesne a tance z Kozároviec, dostal zakrátko tento kolektív pomenovanie „Praslica“. Oporou pri zostavení tohto programového čísla a potom ďalších iných, mi boli starší občania našej obce, ktorí ochotne rozprávali o zvykoch svojej mladosti, radi zaspievali zabudnuté piesne a zatancovali starodávne tance. Za toto im patrí moja, ale aj Vaša vdăka, i ked' väčšina z nich z pomedzi nás odišla už na večný odpočinok.

Významne sa do kroniky folklóru v našej obci, ale aj celého Slovenska, zapísali paní Marka Švolíková - speváčka a zberateľka ľudových piesní a tanecných párov - starká Evka Benčaťová a starký Lauko Smrt'ka - víťazi mnohých krajských a celoslovenských speváckych, resp. tanecných súťaží. Nemožno však nespomenúť aj prvých členov Praslice, ktorí zasvätili svoj život ľudovým tradíciam a svojimi výkonmi zapísali Praslicu medzi popredné skupiny na Slovenku. Sú to paní Olga Plachyová (Pustaiová), Elena Ballová (Benčaťová), Ján Švolík. Neskoršie pribudli Ing. Miloš Ďurovič, Betka Ilavská (Betinová), Alexandra Valkovičová, Ing. Zlatica Chlpíková (Červenáková), Daniela Koláčková (Furdová), manželia Mária a Jozef Orovnickí, za čo im právom patrí uznanie a morálne ocenenie nás všetkých.

Tok času plynul neuveriteľne rýchlo, ved' aj väčšina zo súčasných členov Praslice prezentuje zvyky našich predkov už viac než 25, ba až 29 rokov. Mnohých začínajúcich členov skupiny vystriedali alebo doplnili ich synovia, dcéry, ba aj vnúčence. Zo spracovaných zvykov, zozbieraných piesní a tancov, tvoriacich programové bloky Praslice, čerpajú dnes i naši bývalí členovia, ktorí vedú ďalšie folklórne skupiny v obci.

Nedá mi však nespomenúť generáciu, ktorá nastúpila po 20. výročí. Tito – v tom čase - mladí ľudia nastúpili s plnou zodpovednosťou prevziať štafetu po predchádzajúcich členoch. Z tohto omladeného kolektívu sa postupom času vytvorilo niekoľko manželských párov, ktorých spája vzťah k ľudovým tradíciam. Sú to manželia Betinoví, Ďurovičoví, Furdoví, Hudecoví, Šimkovičoví a Švolíkoví. Manželia Šimkovičoví a Furdoví sú účastníkmi Celoslovenskej súťaže sólistov tanecníkov „Šaffova ostroha“. V sólovom speve nás reprezentujú Janka Slížiková – Hudecová a Renata Majerová – Šimkovičová.

Nemožno pri tejto príležitosti nespomenúť pánov - Jozefa Lehockého, Ondreja Demu, Stanislava Dužeka, Viliama Grusku, Pavla Bútora - odborníkov v oblasti ľudového spevu a tanca, ktorí sa hlavne v prvých rokoch pôsobenia Praslice pričinili svojimi dobре miennenými radami o formovanie jej programových blokov. Patrí im za to naša úprimná vdăka.

Každým rokom Praslica získavala uznania a oceniacia v odborných kruhoch, ale získavala si srdcia aj radových divákov. Medzi najvýznamnejšie oceniacia folklórnej skupiny patrí cena Ministerstva kultúry SR za mnohoročné účinkovanie na Celoslovenskom festivale vo Východnej. Ocenenie Ministerstva kultúry SR a to „Vzorný pracovník kultúry“ v roku 1988 som chápala nielen ako ocenenie svojej práce ale aj úsilia celého kolektívu. Okrem týchto ocenení skupina získala striebornú medailu NOC Bratislava a množstvo krajských a okresných ocenení. V roku 2005 NOC Bratislava udeliло medailu Daniela Gabriela Licharda a v roku 2009 NOC Bratislava udeliло na Celoslovenskej súťažnej prehliadke folklórnych skupín v Liptovskom Mikuláši, s názvom Nositelia tradícií, PRASLICI cenu Laureát súťažnej prehliadky.

Celkove má skupina za sebou cez 650 vystúpení. Medzi najvýznamnejšie vystúpenia patria Východná 20x, Strážnicu 5x, Krajské slávnosti Myjava 21x a predtým Krakovany 6x, Celoslovenská prehliadka Žilina a Liptovský Mikuláš 5x, 100-é výročie založenia MS v Martine, zimný festival – Dni kresťanov Slovenska v Bojniciach a Handlovej 4x. Ďalej to boli okresné podujatia v Leviciach, Tekovské slávnosti v Starom Tekove, ktoré sa konali každý druhý rok, ako aj nespočetné množstvo vystúpení v rôznych mestách, obciach a samozrejme i na domácom pódiu. Osobitnou skupinou vystúpení v rodnej obci bolo účinkovanie v podujatiach organizovaných ZPOZ-om, ako i obcou. Zo zahraničných spomeniem vystúpenia Maďarskej republike 7x, v Českej republike – Mladá Boleslav a Dobrovce.

Môžeme sa však pochváliť aj jedenástimi televíznymi a desiatmi rozhlasovými nahrávkami, ako aj množstvom ich odvysielaných repríz. Jarné zvyky - Morena, Zelená vŕba a taktiež Priadky - boli vydané aj na gramoplatniach. Nemalý záujem o Praslicu prejavili aj žurnalisti, svedectvom čoho je množstvo článkov vydaných o nás v rôznych novinách a časopisoch ako i fotodokumentácia krojov a zvykov pre profesionálnych fotografov. Dievčatá účinkovali vo filme Martina Čapáka „Rok na dedine“. Pre filmovú tvorbu Bratislava - Kinožurnál - sme nahrali „Tance z Kozároviec“. Počas existencie skupiny sme zozbierali a nacvičili viac než 400 piesní spievaných pri rôznych príležitostach.

Pri svojich vystúpeniach prezentujeme spracované scénky Morena, Zelená vŕba, Hrabačky, Stavanie májov, Dožinky, Na priedomí, Regrútska rozlúčka, Priadky, Páračky, Pierková muzika, Chodenie s Mikulášom, Svadobná odobierka, Na krštení, Vianočné zvyky, Fašiangy, Pochovanie basy a Tance z Kozároviec. Z tancov máme nacvičené Baligátor, Plieskaná, Mazuľa, Pávy, Židovka, Valčík, Polky – sedliacka, hopsuvaná, trasená, traseno - hopsuvaná, V šírom poli, Ručníčkový, Bozkávaný, Flaškový, Sirákový, Čardáše - palotáš, sekaný, trasený a frišká, ako aj 7 variant dievockých kolies.

Hlavným hudobným doprovodom skupiny, počas doby jej existencie, je harmonika. Na harmonike sprevádzali - Imrich Švolík, Ing. Jozef Novák, Ing. František Bedei a od roku 1978, teda 37 rokov, Ing. Miloš Ďurovič. Príležitostne spolupracujeme aj s dychovou húdbou Kozárenka.

Napriek tomu, že pri našich vystúpeniach, nevynímajúc vrcholové podujatia, máme ako jedna z mála popredných folklórnych skupín hudobný doprovod iba harmoniku, Praslica je radená, a to môžem zodpovedne povedať, medzi popredné folklórne skupiny na Slovensku. Táto skutočnosť nás však zaväzuje stále na sebe pracovať, zdokonaľovať sa a vydávať zo seba maximum. Viem však, že čo sa robí s láskou a s oduševnením, sa robí oveľa ľahšie.

Všetkým nám záleží na tom, aby sa ľudové tradície našich starých otcov a materí zachovali, aby naša slovenská pieseň neupadla do zabudnutia, aby prinášala radosť nielen nám ale i tým, ktorí prídu po nás. Pri uchovávaní tohto krásneho bohatstva želám Praslici veľa úspechov a tvorivých síl.

Mária Ďurovičová
Vedúca folklórnej skupiny

**My neprestaňme nikdy sniť krásne sny,
„Praslici“ našej si prad'me nit',
na prospech nás i tých,
ktorí z nás budú žiť.**

Z množstva ocenení, ktoré PRASLICA obdržala, sú najvýznamnejšie

- Modrá plaketa ZUČ, udelil Zs.KNV Bratislava (1979)
- Plaketa za rozvoj ZUČ v okrese, udelil ONV Levice (1980)
- Bronzová medaila festivalu Východná, udelilo Ministerstvo kultúry SR (1986)
- Ocenenie za dlhoročný prínos vo folklórnom hnutí v Západoslovenskom kraji, udelilo ZFS Myjava (1989)
- Strieborná plaketa za dlhoročnú prácu, udelilo Národné osvetové centrum Bratislava (1998)
- Medaila Daniela Gabriela Richarda za záslužnú prácu pri rozvoji folklórneho hnutia na Slovensku, udelilo Národné osvetové centrum Bratislava (2005)
- Laureát súťažnej prehliadky na celoštátnej súťažnej prehliadke Nositelia Tradícií v Liptovskom Mikuláši, udelilo Národné osvetové centrum Bratislava (2009)
- Cena Mikuláša Senku v súťaži folklórnych skupín v Dubnici nad Váhom (2011)

V roku 1988 udelil Minister kultúry SR vedúcej folklórnej skupiny a jej zakladateľke, pani Márii Ďurovičovej, čestný titul „Vzorný pracovník kultúry.“

ÚČAST NA NAJVÝZNAMNEJŠÍCH FESTIVALOCH A PODUJATIACH

Východná (20x)	1969, 1974, 1975, 1976, 1978, 1983, 1984, 1985, 1986, 1988, 1989, 1993, 1995, 1998, 2001, 2002, 2003, 2005, 2007, 2009
Strážnica (5x)	1968, 1976, 1985, 1992, 1996
Myjava (21x)	1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1987, 1988, 1989, 1990, 1993, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2006, 2015
Krakovany (6x)	1967, 1968, 1971, 1973, 1974, 1975
Žilina (3x)	1979, 1982, 1991
Liptovský Mikuláš (2x)	2006, 2009
Rozhlasové nahrávky (9x)	1969, 1972, 1975, 1976, 1986, 1987

Televízne nahrávky (11x)	1971 Priadky, Hrabačky
	1972 Pierková muzika
	1972 Tance z Kozároviec
	1977 Vítanie jari, Máj
	1981 Páračky
	2000 Zahrajte mi takúto
	2011 Kapura – televízna folklórna hitparáda

Československý film Bratislava – účinkovanie vo filme „Rok na dedine“, v časti Zima – 1967

Nahrávka dokumentov pre archív SAV Bratislava – 1967, 1987

Dni kolied kresťanov Slovenska – 1991, 1992, 1993, 1994, 1995

Oslavy 125. výročia Matice Slovenskej v Martine – 1988

Ružomberok – Dni Andreja Hlinku – 2003

Okresné folklórne slávnosti v Starom Tekove – pravidelne od roku 1966

Tekovské folklórne slávnosti v Tlmačoch – 1998, 1999, 2000, 2001, 2004

Levice – V4 (Takí sme) – 2009, 2012, 2014, 2015

Medzinárodný kultúrny festival Železovce – 1967, 1984, 1996, 2002, 2004

Krajské súťaže dedinských folklórnych skupín –	Borský Mikuláš	1978
	Prievidza	1981
	Topoľčany	1990
	Komárno	1996
	Kozárovce	2002
	Klačany	2005
	Jarok	2009
	Jarok	2011
	Výčapy - Opatovce	2015

DNI KULTÚRY v Honte - Šahy - 1968, 1971, 2000

Hontianska paráda Hrušov - 2000

Bratislava

- Rusovce , Mierové slávnosti - 1978

- Kultúrne leto - 1981

- 130. výročie založenia SNS – 2001

- 1984, 2004

- 2009

Šala

Očová

Nitra

- Celoslovenské dožinky – 1974, 1975, 1980

- Antológia čardášov (ZAFOZ) – 2000

Trnava

- ZPOZ, výchovný program - Pradieme niť života

- 1988

Žarnovica

- 1982, 1995

Dubnica

- 2011

Hostie

- Festival dychových hudieb – 1978, 1979

Vystúpenia v zahraničí

Česká republika - Mladá Boleslav, Dobrovice - 1977, 1989

Maďarská republika - Nógrad - 1969

- Bang - 1971

- Szób - 1974

- Oroslány - 2004, 2006, 2009, 2011

- Rétság - 2013